

ПРОФЕСИОНАЛНА ГИМНАЗИЯ ПО СЕЛСКО СТОПАНСТВО

„ЦАРИЦА ЙОАННА” – ГРАД ПАЗАРДЖИК

4400 Пазарджик, ул. “ Царица Йоанна” № 4, тел.: 034 / 44 58 94, E-mail: info@pgss-pz.com

**УТВЪРДИЛ:
ДИРЕКТОР:
/инж. Г. ГАТЕВ/**

**ПРОГРАМА ЗА ПРЕДОСТАВЯНЕ НА
РАВНИ ВЪЗМОЖНОСТИ И ЗА
ПРИБЩАВАНЕ НА УЧЕНИЦИТЕ ОТ
УЯЗВИМИ ГРУПИ**

**В ПГСС „ЦАРИЦА ЙОАННА“
гр. Пазарджик**

Програмата е създадена на основание чл.263, ал.1, т.9 от Закона за предучилищното и училищното образование и е утвърдена със заповед № 1029 от 14.09.2022 г.

Изграждането на училищната програма за равен достъп до образование е подчинено на основните приоритети на правителството в посока изграждане на образователна среда за :

- разгръщането на потенциала на всеки ученик за личностно развитие , както и успешна реализация и социализация;
- по-високо качество и по-добър достъп до образование;
- ранна превенция на обучителни затруднения;
- включващо обучение на ученици със специални образователни потребности (СОП);
- разширяване на обхвата на институциите в предучилищното и училищното образование за осъществяване на включващо обучение и надграждане на досегашния положителен опит в тази област.

Националната програма за равен достъп до образование и личностно развитие цели осигуряване на равен достъп и подкрепа за развитие и приобщаване в системата на предучилищното възпитание и подготовка и училищното образование на децата и младежите като предпоставка за равноправно социално включване и пълноценна личностна реализация и участие в развитието на местните общности и страната.

В контекста на националните политики, закона за предучилищното и училищното образование възлага на педагогическия съвет в училище да изготви и приеме училищна програма за предоставяне на равни възможности и за приобщаване на децата и учениците от уязвими групи /чл.263, ал.1,т.9/.

НОРМАТИВНА ОСНОВА НА УЧИЛИЩНАТА ПРОГРАМА

- Наредба за приобщаващото образование;
- Стратегическа рамка за развитието на образованието, обучението и ученето в Република България (2021-2030);
- Стратегия за образователна интеграция на деца и ученици от етническите малцинства (2015-2020 г.);
- Стратегия на ЕС за правата на децата (2021-2024);
- План за действие на ЕС за борба с расизма (2020-2025);
- Национална стратегия на Република България за интегриране на ромите (2012-2020);
- Конвенция за борба срещу дискриминацията в областта на образованието;
- Конвенция на ООН за правата на детето;
- 2000 г. – Европейската социална харта (ревизирана);
- 1992 г. – Европейската конвенция за защита на правата на човека и основните свободи и първия допълнителен протокол към нея;
- 1970 г. – Международния пакт за граждански и политически права и Международния пакт за икономически, социални и културни права;
- Национална стратегия за осигуряване на равни възможности на хората с увреждания 2008 – 2015 г.;
- Закон за предучилищното и училищното образование;
- Стандарт за приобщаващото образование.

Настоящата училищна програма има за цел да защити правата и интересите, и да предостави равни възможности за приобщаване на учениците от уязвимите групи, както и ефективното прилагане на училищни политики за подобряване качеството на живот на хората с увреждания, недопускане на дискриминация по признак „увреждане“, осигуряване на равни възможности , пълноценно и активно участие във всички области на училищния живот.

ПГСС „Царица Йоанна“ е институция, която спазва препоръките на Съвета на Европа, отправени към всички организации, да работят активно в областта на интегрирането на хората с увреждания и от уязвимите групи. Настоящият документ е изготвен от работна група на ПГСС „Царица Йоанна“ – гр. Пазарджик под ръководството на директора – инж. Георги Гатев. Документът има за цел да подпомогне дейността на учителите за предоставяне на равни възможности и приобщаване на учениците от уязвимите групи.

АНАЛИЗ НА УЧИЛИЩНАТА СРЕДА

През последните години учениците са от различни етноси, различни вероизповедания, различни традиции и културни норми, както и ученици със специални образователни потребности. Това налага изграждането на един нов комплекс от умения за общуване и познания за другите, за възможните точки на различие и начините за тяхното преодоляване, за толерантност към другите. Срещата на хора с различни образователни потребности и различни култури често е трудна, но с известни усилия тя би могла да бъде особено обогатяваща и ползотворна.

В училището се предприемат политики в областта на:

- интеркултурното образование;
- умението за общуване с представители на различни култури;
- съзнателното изграждане на толерантност;
- обучението на учителите, които са решаващ фактор при възпитанието на подрастващото поколение;
- насърчаване на представителите на малцинствените групи да се образуват (подлежащи на обучение и на хора прекъснали образованието си).

Създават се условия за достъпна качествена грижа за учениците, така че техните родители да могат да търсят възможности за образование и професионална реализация.

При учениците от дневна форма на обучение се обръща особено внимание на семейството като част от образователния процес. Прави се паралел между интеркултурното образование и образованието на ученици със специални образователни нужди: и в двата случая потенциалните ползи за обществото от преодоляване на пречките пред приобщаването на различните са огромни, а в същото време потенциалните рискове от игнорирането или дискриминирането биха могли да бъдат още по-сериозни.

Ключова е ролята на образованието за изграждане на една по-висока култура на толерантност и приобщаване: образование, достъпно за всички независимо от социално-икономическия им статус и интелектуалните им умения и възможности. Обхващането на всяко дете с увреждане в училищна възраст в образователната система и изграждането на съответната подкрепяща среда за него е основна дейност за достъп до качествено образование и възможност за придобиване на професия. В резултат от изпълнението на дейностите по изграждане на подкрепяща среда в училище нараства броят на интегрираните деца и ученици със специални образователни потребности, ресурсните учители и другите специалисти, които подпомагат интегрираното обучение.

ВОДЕЩИ ПРИНЦИПИ ПРИ РЕАЛИЗАЦИЯТА НА ПРОГРАМАТА

Равен достъп и приобщаване на всеки ученик – равнопоставеност и недопускане на дискриминация. Съхраняване на етнокултурното многообразие с цел продължаване на създаването на подкрепяща среда за обучението и възпитанието на учениците със специални образователни потребности в професионални училища, която да включва:

- достъпна архитектурна среда;
- екипи от специалисти, в зависимост от потребностите на учениците;
- диагностична и консултативна дейност;
- специални учебно-технически средства и апаратура;

- индивидуални образователни програми;
- учебни програми по специалните учебни часове.

Продължава прилагането на политиката за включващо обучение на учениците със специални образователни потребности чрез:

- единна методика за комплексно педагогическо оценяване и препоръки за учениците със специални образователни потребности;
- изградени положителни нагласи към включващо обучение в различните общности – учители, ученици и родители;
- създадени условия, гарантиращи интеграцията на учениците със специални образователни потребности в професионалните училища чрез изграждане на подкрепяща среда.

ЦЕЛИ НА ПРОГРАМАТА

- Пълноценна социализация на ученици със специални образователни потребности, ученици с физически и ментални увреждания и ученици от етническите малцинства.
- Гарантиране на равен достъп до качествено образование за учениците със специални образователни потребности, ученици с физически и ментални увреждания и ученици от етническите малцинства.
- Утвърждаване на интеркултурно и подкрепящо образование като неотменна част от процеса на модернизация на българската образователна система.
- Съхраняване и развиване на културната идентичност на учениците от етническите малцинства.

ДЕЙНОСТИ ЗА ПОСТИГАНЕ НА ЦЕЛИТЕ

- Провеждане на информационни кампании сред родители и общественост за разясняване на взаимните ползи от интегрираното обучение на учениците със специални образователни потребности, ученици с физически и ментални увреждания и ученици от етническите малцинства.
- Специализирана работа с родителите за по-голяма заинтересованост към образователно-възпитателния процес.
- Работа с родителските общности за преодоляване на негативни стереотипи и дискриминационни нагласи спрямо различните етноси и учениците с увреждания.
- Осъществяване на извънкласна работа, занимания по интереси, организиран отход и спорт в мултикултурна образователна среда, съчетана с традициите на отделните етнически групи.
- Изграждане и функциониране на информационна система за проследяване на учениците в риск.
- Допълнителна работа с ученици със специални образователни потребности и ученици от етническите малцинства, застрашени от отпадане и/или преждевременно напускане на училище.
- Подкрепа на учениците от уязвимите етнически общности за продължаване на образованието им след задължителната училищна възраст.
- Създаване на условия за развитие на талантливите ученици от уязвимите групи чрез насърчаване на техните изяви и популяризиране на творческите им умения и постижения.
- Включване на учениците в биоградината по проект „Нови перспективи“ – програмата „Еразъм+“. Активности, свързани с клуб „Мисли зелено“.

- Дейности, свързани с „Училище за родители“ и клуб „Училище за толерантност“.
- Провеждане на благотворителни акции.

Настоящата програма е неразделна част от Стратегията на ПГСС
“ Царица Йоанна“ - гр. Пазарджик.

Изготвили: Иванка Георгиева – Психолог .....

Диана Генова – ст.учител ООП .....

Лебомира Петрова – ст.учител ООП .....

